

stroman

Iemands argument verdraaien om het gemakkelijker aan te kunnen vallen.

Nadat Willem had aangegeven dat we meer geld zouden moeten besteden aan gezondheidszorg en onderwijs, antwoordde Walter dat het hem ten zeerste verbaasde dat Willem zo weinig vaderlandslievend was dat hij het land haast onverdedigbaar zou willen laten door te besparen op defensie.

hellend vlak

Beweren dat als we toelaten dat A gebeurt, dan onvermijdelijk ooit Z zal gebeuren, en dat daarom A niet mag gebeuren.

Karel Kastors beweert dat als je het instituut van het huwelijk openstelt voor personen van hetzelfde geslacht, je dan voor je het weet wetsvoorstellen krijgt om huwelijken mogelijk te maken tussen mensen en hun ouders, hun auto's en zelfs hun huisdieren.

uitzonderingspleidooi

De doelpalen verplaatsen of een uitzondering verzinnen wanneer wordt aangetoond dat de bewering vals is.

Derek beweerde een helderziende te zijn, maar wanneer zijn 'gave' getest werd onder wetenschappelijk verantwoorde omstandigheden, bleek die op magische wijze te zijn verdwenen. Derek verklaarde dit door aan te geven dat de gave alleen werkt bij mensen die er in geloven.

de gokkersdenkfout

Geloven dat er 'reeksen' voorkomen in statistisch onafhankelijke fenomenen zoals opeenvolgende rondjes roulette.

Bij roulette was zopas voor de zesde opeenvolgende keer het resultaat rood, en dus wist Greg dat het zo goed als zeker was dat het de volgende keer zwart zou worden. Als jammerlijk gevolg van deze denkwijze, was hij al gauw al zijn spaargeld kwijt.

zwart of wit

Laten uitschijnen dat er maar twee alternatieven mogelijk zijn, terwijl er in werkelijkheid nog andere mogelijkheden bestaan.

Toen hij steun probeerde te verzamelen voor zijn plan om de burgerrechten fundamenteel te ondermijnen, vertelde de Grote Leider aan het volk dat ze ofwel aan zijn kant stonden, ofwel aan de kant van de vijand.

verkeerde oorzaak

Aannemen dat een echte of vermeende relatie tussen bepaalde zaken meteen ook inhoudt dat het ene de oorzaak is van het andere.

Met een mooi ogende grafiek toont Roger hoe de gemiddelde temperatuur voortdurend is gestegen in de loop van de voorbije eeuwen, terwijl tegelijk het aantal piraten is blijven dalen; daaruit leidt hij af dat piraten de wereld gekoeld houden en dat de opwarming van de aarde verzonnen is.

ad hominem

De tegenstander als persoon of zijn karaktereigenschappen aanvallen om op die manier zijn argumentatie onderuit te halen.

Wanneer Saartje een degelijk onderbouwd en overtuigend pleidooi houdt voor een billijker belastingssysteem, vraagt Sam het publiek of het wel een goed idee is om eender wat te geloven van een vrouw die niet getrouwd is, ooit gearresteerd werd en daarenboven een beetje een vreemde geur verspreidt.

beladen vraag

Een vraag stellen waarin een veronderstelling zit verwerkt die ervoor zorgt dat ze niet kan worden beantwoord zonder schuldig te lijken.

Zowel Greet als Ellen hadden een oogje op Bart. Op een dag vroeg Greet, goed wetend dat Bart binnen hoorsafstand zat, op onderzoekende toon of Ellen soms een drugsprobleem had.

op de kar springen

Verwijzen naar de populariteit van iets of het feit dat er veel mensen zijn die dat doen als een mogelijke bewijs dat het ook echt waar is.

Sander wees stomdronken naar Marc en vroeg hem om uit te leggen hoe het toch mogelijk was dat zoveel mensen in kabouters geloven als die alleen maar een oud bijgeloof zijn. Marc bleek er echter zelf een paar te veel op te hebben en viel van zijn stoel.

cirkelredenering

Een argumentatie waarbij de conclusie al in de premisse vervat zit: wat nog bewezen moet worden, wordt al voor waar aangenomen.

De uitspraken van de Grote Zorbo zijn vlekkeloos en perfect. We weten dit omdat het zo geschreven staat in Het Grote en Onfeilbare Boek van Zorbos Beste en Meest Oprechte Dingen die Zonder Twijfel Waar Zijn en Nooit in Vraag Mogen Worden Gesteld.

beroep doen op emotie

Proberen een emotionele reactie uit te lokken in plaats van een geldig of overtuigend argument te gebruiken.

Lucas wou zijn schapenhersentjes met lever en spruitjes niet opeten, maar zijn vader zei hem dat hij moest denken aan de arme, hongerlijdende kindjes in de derde wereld, die helemaal niets te eten krijgen.

tu quoque

Vermijden inhoudelijk te antwoorden op kritiek door zelf kritiek te beginnen spuien op de tegenpartij.

Nicole wees Anne erop dat ze een drogreden had gebruikt, maar in plaats van de inhoud van Nicoles bewering aan te verichten, beschuldigde Anne er haar van dat ze eerder in het gesprek zelf een drogreden had gebruikt.

bewijslast

Beweren dat de bewijslast niet ligt bij de persoon die de bewering doet, maar bij iemand anders die maar moet bewijzen dat de bewering niet waar is.

Bertrand beweert dat er, op dit eigenste moment, een theepot zich in een baan om de zon bevindt, tussen de aarde en Mars, en dat zijn claim wel waar moet zijn omdat niemand kan bewijzen dat het niet waar is.

geen echte Schot

Een beroep doen op zoiets als 'mate van echtheid' om op die manier relevante kritiek of fouten in de argumentatie af te wimpelen.

Angus beweert dat Schotten nooit suiker bij hun haverhoutpauze doen, waarop Lachlan erop wijst dat hijzelf een Schot is en weldegelijk suiker in zijn pap doet. Razend, als een echte Schot, brult Angus hem toe dat hij dan geen 'echte' Schot is.

de Texas scherpshutter

Een deel van de data op zo'n manier selecteren dat ze de argumentatie lijken te ondersteunen (cherry picking), of beweren een patroon te hebben gevonden dat de stelling bewijst.

De producenten van Sugarette Candy Drinks zwaaien met onderzoek waaruit blijkt dat van de vijf landen waar de frisdranken van Sugarette het best verkopen, er drie in de top tien staan van de gezondste landen ter wereld, wat betekent dat frisdranken van Sugarette gezond zijn.

de drogreden-drogreden

Aannemen dat een bewering noodzakelijkerwijze fout is omdat de argumentatie zwak is of omdat er een redeneerfout in zit.

Op basis van het inzicht dat Amanda een redeneerfout had gemaakt toen ze argumenteerde dat we gezond moeten eten omdat een voedingsdeskundige had verteld dat dit nu eenmaal populair was, concludeerde Alice dat we daarom elke dag XL cheeseburgers hoorden te eten.

persoonlijk ongelooft

Laten uitschijnen dat iets niet waar is omdat men het zelf niet goed begrijpt.

Dirk maakte een tekening van een vis en een mens en vroeg aan Richard met overduidelijke minachting of hij nu echt dacht dat wij onnozelen genoeg waren om te geloven dat die vis op een of andere manier veranderd was in die mens door alleen maar een aantal toevalligheden die door de tijd heen plaats hebben gevonden.

dubbelzinnigheid

Opzettelijk woorden met meerdere betekenissen of dubbelzinnige taal gebruiken om de waarheid te verhullen of verkeerd voor te stellen.

Het orakel van Delphi antwoordde op de vraag 'Wordt het een jongen of een meisje?' zonder enige vorm van intonatie: 'Jongen niet meisje', zodat niet duidelijk was waar de komma hoorde te staan.

genetisch

Iets bestempelen als goed of slecht uitsluitend op basis van de plaats, instelling of persoon waar het vandaan komt.

Nadat hij in het 6 uur journaal was beschuldigd van corruptie en het aannemen van smeergeld, zei het parlementslid dat we heel onzichtig moeten omgaan met wat we horen in de media, omdat we allemaal weten hoe onbetrouwbaar de media kunnen zijn.

middenweg

Beweren dat een compromis, of een middenweg tussen twee uitersten de waarheid moet zijn.

Astrid zei dat vaccinaties autisme veroorzaken bij kinderen, maar haar vriend Jan, die veel over wetenschap las, zei dat deze bewering al lang ontkast was als onwaar aan de hand van overduidelijk bewijs. Hun vriendin Els stelde als compromis voor dat vaccinaties wellicht sommige gevallen van autisme veroorzaken, maar niet alle gevallen van autisme.

Gij zult geen drogredenenaties gebruiken

Een drogreden is een denkfout. Sterke argumenten bevatten geen drogredenen, terwijl zwakke argumenten vaak drogredenen gebruiken om sterker te lijken dan ze werkelijk zijn. Ze zijn in de wereld van gedachten als truukjes of illusies en vaak worden ze heel glad gebruikt door politici, de media en anderen om mensen voor de gek te houden. Trap er niet in! Deze poster is gemaakt om je te helpen een aantal van de meest voorkomende drogredenen te herkennen. Betrap je iemand op het gebruik van een drogreden? Help ze dan op de goede weg door hen de link te sturen naar de relevante denkfout, bijvoorbeeld: yourlogicalfallacyis.com/nl/stroman

Deze poster is gepubliceerd door Jesse Richardson onder een Naamsvermelding en Niet Commercieel Creative Commons 3.0 Unported-licentie 2017. Het is toegelaten om deze poster af te drukken, te kopiëren en te verdelen, onder de strikte voorwaarde dat het ontwerp in zijn geheel wordt gereproduceerd, zodat anderen het op dezelfde manier kunnen gebruiken.

Vertaling: Jan Van Haver www.janvanhaver.com

Deze poster kan gratis worden gedownload op de website: yourlogicalfallacyis.com/nl